

nik omenil, da si je to premoženje prav hitro prislužil, dejal je: „Meni hočete to očitati? Povedal bi Vam lahko takoj tucat imen, katerih nositelji so bili še pred kratkim ubogi vrage, ki pa so v moji branši zdaj milijonarji postali.“ — Mirring bil je na 6 tednov strogega zapora obsojen. Potem se bode oddal nemški vojaški oblasti. Zanimivo bi pa bilo, dognati kaj natančnejšega o njegovih podatkih. Na vsak način ni čudno, da je usnje danes tako drago.

svetovna vojska ne bode neumne ljudi spame-tovala... Josef Faktor, k. k. Akademie-diener, Wien. (Zahvaljujemo se g. Faktorju za odkritosrčno to pismo. Naši čitatelji v domačiji pa bodejo zdaj izprevideli, da se čuti posledice vojne po vsej državi in ne samo v ptijskem okraju. To si naj pustijo povedati tudi zapeljani ter nahnjanski ljudje, ki obračajo svoja očitjanja vedno na nepravni naslov. Op. ur.)

Popisovanje krompirjevih zalog. C. kr. namestništvo poroča: Dne 20. marca kot zapisovalnem dnevu se vrši popisovanje zalog krompirja (jedilnega, industrijskega in krmilnega krompirja), ki se nabajajo na ta dan v lasti izdelovalcev (kmetov), trgovcev, javnih zavodov, prometnih podjetij, železniških skladišč, magacinov, občin, odborov za aprovizacijo itd., konzumnih dražtev in drugih družb. Napadne navedbe ali zatajitev krompirjevih zalog se kaznuje z zaporom od enega meseca do enega leta, ali pa z denarnimi globami do 20.000 kron.

Popisovanje vseh zalog žgane in nežgane kave. Ministerstvo za notranje zadeve odredilo je popisovanje vseh zalog kave z 20. marcem kot dnevom popisovanja. To popisovanje se razteguje na vse zaloge žgane in nežgane kave, ki se nabajajo dne 20. marca v lasti ali shranjene pri sledeče označenih osebah: veletržnih in malih trgovcih, ki se pečajo z nakupom in razprodajo kave; pri gostilnah in iztočih, ki od-dajajo kavo (gostilne, kavarne, slaščičarne itd.); pri občinah, odborih za aprovizacijo, konzumnih društvi in drugih podjetjih. Naznanilni listi se morajo od lastnikov in shranjevalcev kave z ozirom na vso njihovo zalogo resnično izpolniti, podpisati, datirati in do 21. marca občinskemu predstojstvu izročiti.

Številke o vojni. Ruska fronta meri približno 1200 kilometrov, nemška zapadna fronta 800 kilometrov, italijanska fronta 700 kilometrov. Ako se račun balkansko fronto s 300 kilometri (kar je jako malo računeno), dobi se kot skupno frontno dolgot 3000 kilometrov. Ručunajmo potem potrebno za vsak korak fronte (75 centimetrov) eno rolo (100 metrov trnjeve žice). Kajti ne samo pri prvi postojanki je ta obramba, marveč tudi pri drugi, tretji itd., dostikrat 10 do 15 kratna žična obramba. Ako je fronta osrednjih držav torej 4 milijone korakov dolga, napravi to ravno toliko rol raztegnjene žice — to je 400.000 kilometrov žice. Istotoliko pa porabi sovražnik, znaša torej skupno 800.000 kilometrov žice. Okrožje zemlje znaša 40.000 kilometrov. Z v sedanji vojni porabljeno žico bi se toraj lahko zemljo 20-krat obkrožilo. K vsemu temu pa se ni računalo mnogoštevilne trdnjave, mostičja, flankiranja itd. Ni čuda, da 40 velikanskih fabrik v Ameriki ne izdeljuje nič drugega nego vojno žico.

Klasifikacija konj na Spodnjem Štajerskem. Klasifikacija konj za Spodnje Štajersko je do ločena v sledečih rokih: V mariborskem okraju in sicer v Slov. Bistrici dne 2. aprila (107 uradno prijavljenih konj), na Poljskavi dne 2. aprila (60 konj), v Račju dne 3. aprila (283 konj), Maribor mesto dne 3. aprila (95 konj), Maribor okolica dne 5. aprila (309 konj); dne 6. aprila v Rušah (101 konj), dne 7. aprila Ranče (190 konj), dne 8. aprila Sv. Lenart v Slov. gorah (208 konj), dne 9. aprila pri Sv. Trojici (150 konj). — Okraj Slovenjgradec: Dne 12. aprila v Marenbergu (267 konj), dne 13. aprila v Slovenjgradcu (259 konj); dne 14. aprila v Šuštanju (311 konj). — Okraj Mozirje: Ljubno dne 17. aprila (162 konj), dne 18. aprila Mozirje (216 konj). — Okraj Celje: dne 19. aprila Braslovče (168 konj), dne 20. aprila v Kaplivasi (209 konj), dne 25. aprila pri Sv. Petru v Savinjski dol. (224 konj), dne 26. aprila v Zalcu (227 konj), dne 27. aprila Celje mesto (78 konj), dne 29. aprila Celje okolica (226 konj), dne 30. aprila Laško (160 konj), dne 2. majnika Trbovlje (175 konj), dne 4. maja v Šmarju pri Jelšah (211 konj). — Okraj Brežice: dne 6. maja Podčetrtek (40 konj), dne 7. maja Sv. Peter pod Sv. gorami (74 konj), dne 8. maja Kozje (42

konj), dne 9. maja Planina (27 konj), d. od tam se b. maja Sevnica (79 konj), dne 11. maja Berljalna naredburg (25 konj), dne 12. maja Brežice (106 konj) izkazo, dne 13. maja Dobova (156 konj) in d. na bližnji d. maja Globoko (151 konj).

Podivjani šolarji. V tovarni opeke (krajevni razsimbene v Mariboru, ki ne stoji dnjem času s prometom, so zločinski zlikovci več vozovoz poskočile. Poškodovali, progo na raznih krajih iztovarizirali švelarje odnesli; vlomili so v hišo za stane, da ne bo shrambo za orodje in pokradli mnogo črnem življenjskega mesa v bakra. Škode je čez 500 kron. Šeno brezve-niki so doslej dognali 17 šolarjev kot dejo tudi ta cev.

Promet vzorcev (Warenproben) kalo. Pomanj na bojišča je po na vsakem poštnem urah ti in kdor bitih določilih odslej k sledečimi vojnimi kalnem ribar-nimi poštini uradi dovoljen: Štev. 6, 10, 11. Reparski 13, 14, 15, 17, 19, 19/II, 20, 22, 22/II, 24, 24a, 24b, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 109, 110, 111, 112, 113, 115, 116, 116/III, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 132, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 189, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 233, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 251, 253, 254, 256, 257, 258, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 274, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 341, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 501, 502, 503, 505, 507, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630, Sarajevo. Vsi vojnosi.

Sladkorni (etapni) uradi, ki so bili doslej za ta promet niso že v pa v tem seznamu niso imenovani, so odredbe v kr-zanaprej za ta promet zaprti. — Odpošiljena sladk-vojnopoštinih paketov opustijo večitbo in štiri položit v pošiljatev prepis naslova. Vselej kilo in š-se vojno-poštini paketi, katerih naslov pekov po 1/3 pri vožnji nečitljiv, ne morejo dostaviti. r h pijačan

Ureditev kupčije za jajci. C. kr. nam, to pa nija poroča: Glasom neke ministerijske oddelkornih k-se je, kakor smo poročali, razpošiljatev jala bode v-kraji izven Štajerske z železnico ali vozom. Za vpelj-vezala na posebno dovoljenje. Da se zav-keželni sa-podelitve teh izkaznic pri tem lahko pokv v svoji za-vem blagu prepreči, je namestnija polnornega sve-oblasti 1. inštanca s podelitvijo teh izk-njegovega-pooblastila, ako so pošiljatev jaje naslov-ornice dr. A-na čete ali vojaške zavoda, ali pa nab-postavno-mesto (Miles) na Dunaju ali na od „Miles“ cep-odločene naslove, ali pa ako „Miles“ sam-nem vzorc-odpošiljatev prosi. Izkaznice se morajo estništvu, tedaj dobiti, ako se gre za plemenska jajca. anje zadev-pošiljatev jaje s pošto ne potrebuje. Ljudski izkaznice in je popolnoma prosta. rektor dr.

Domači mlini. Za zdrobljenje žitnih zrn z izrač-je pri krmiljenju vevlačno, se je glasom ro-Ogrskem-kovnjaških sodb prav izborni obnesel ro-njegoven-mlin „Ideal“. Opozarjamo na tozadevni dohod-zerat v našem listu. 741 milija

Nemčija s kruhom preskrbljena. Vvatrije cen-urad poroča iz Berlina z dne 10. marca rd kron, (treba na krušnem žitu je, kak- Rudečk-zamore za gotovo sporočiti, do nove žit Gradcu. popolnoma krita. Najprve na 20-inesel je j-ton proračunjena rezerva se je celo na do opetovan-množino, na okroglo 400.000 ton dvignila. Nepojan-

Zvesti tovariši. Dne 17. septembra karenebe-našel je oficirski namestnik Ivanič na j-nirane-ga-zapadnem bojišču junaško smrt. Njegova vrato, gospena Tereza Ivanič, ki živi z dvema nepri-vo roki pa-ljenima otrokoma v Mariboru, dobila je zla se je s-bojišča visoko svoto 625 kron 80 vin, h Sedem-so zbrali zvesti tovariši padlega, podčastnikem „Kra-moštvo c. k. dež. brambu. infant. reg. šter. kr. trdn-za junakove zaostale. Čast darovalcem! izglas c. i

Preskrba s kavo. Listi poročajo: V kra-času se ima pričakovati oddajo valoriza-lo je zloč-ske kave. Gre se tukaj za okroglo 130-žakljive kave, del one kavine zaloge, enega s-po-je svoj čas pri zavzetju Antwerpena, živim spo-Od te za porabo na Avstro Ogrskem pripa-azimir S-delež se je potem naložil v gotovih skladi

Fellerjeve tek pospešujoče, želodec okrep-
čujoče, mlo odvajajoče Rhabar-
bara-krogljice z zn.

„ELSA-KROGLJICE“

**dobro
sredstvo za želodec**

pospešuje tek, prebavo in odvajanje. 6 skat-
ljic franko 4 krono 40 vin. 12 skatlic franko.
6 kron 40 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica,
Elsa-trg šte. 241 (Hrvaško).
Bolečine ozdravi hitro Fellerjev Elsa-fluid.
Poskusni tucat 6 K. 464

Razno.

Čenjeni odjemalci! Vsled budih zaprek, ki jih ima železniški obrat ravno v sedanjem času, je prav mogoče, da se dostava lista za ta ali oni kraj zopet enkrat zamudi. Mi tega seveda nismo krivi in naj čenjeni odjemalci blagovolijo na to ozir jemati. Pri nas se list vedno pravočasno dokonča in odpošlje! — Uprava.

Prebiranje 18 letnih črnovojnikov. Ces. kr. kor. urad poroča: Vsled po cesarski odredbi od 1. maja 1915 določenem raztegnjenju črnovojniške dolžnosti, stopil je rojstni letnik 1898 s 1. januarjem v črnovojniško dolžnost. Kakor se uradno izve, se bode ta letnik poklical zdaj k prebiranju (Musterung). Na Ogrskem je razglašeno to prebiranje dne 15. marca, na Avstrijskem pa se bode v par dneh razglasilo. Prebiranje izvršilo se bode v obeh državah monarhije v času med 14. aprilom in 3. majem 1916. Natančnejše podrobnosti, ki bodejo v splošnem ednake dose-danjim določbam, razvideti bodejo iz razglasov. Posebne določbe se tičejo zlasti srednješolcev, ki pridejo k prebiranju. O stvari bomo sicer po potrebi še natančnejše poročali.

Nevednost in zloba. K temu članku v naši zadnji številki se nam piše iz Dunaja: — Slavno uredništvo „Štajerca!“ — Ni moja navada, da bi komu njegovo slaboumnost očitil. Pa tistemu pisatelju, ki si je podstopil takšno nesramnost, da piše ptijskemu županu gosp. Ornig, daje on kriv, da imamo na Avstrijskem krušne in močne karte, moram to reči. Ali si slišal, ti „slaboumnež“, jaz sem rekel na Avstrijskem, ne samo v ptijskem okraju, ker jaz sem na Du-naju doma, pa tudi moram karte imeti, če hočem moji družini kruha kupiti. Ali je temu tudi gosp. Ornig kriv, da je lansko leto moja žena morala ob 2. uri zjutraj vstati in se pri prodajalni za moko po vrsti nastaviti, da je ob 7. uri dobila 1 kg moke? Pa ne samo moja žena, ampak sto in sto drugih! Mislim, da tega v ptijskem okraju ni potreba. — Vam pa gosp. Ornig, moram reči, ne vzemite si vsebino tistega žalostnega pisma do srca, ker kakor vidite, še

dne 1 in od tam se bode zdaj za porabo oddal. Mini-
Rajha sterilna naredba glede vpeljave transport-
06 konjih izkazov za kavo se ozira brzkone tudi
dne 1 se na bližnji dovoz valorizacijske kave in boče
preprečiti špekulacijsko premikanje
e Nav v krajevni razdelitvi kavinah množin. — V
ji zdaj zadnjem času so kavinne cene naravnost grozo-
zov hitro poskočile. Upati je, da bode oblast z vpe-
ztrgaljavo valorizacijske kave tudi določila gotove
stroje cene, da ne bode ljudstvo tudi pri tem prepo-
oroč trebnem življenjskem sredstvu popolnoma iz-
on. Onočno brezvestnim odernhom. Ljudje pa naj
kot k bodejo tudi tako pametni in naj si ne zbirajo
cele zaloge kave iz strahu, da bode kave zmanj-
k armalo. Pomanjkanja kave ni pričak o-
radu vati in kdor take trditve razširja, ta hoče le
mi (e) v kalnem ribariti.

0, 11, **Roparski umor na Kranjskem.** V bližini
1, 23, grada Wagensberg v Sv. Martinu pri Litiji
3, 37, našli so 7. t. m. posestnika Jakoba Revina
9, 50, mrtvega, s težkimi ranami na glavi. Revina je
5, 66, bil dan popreje na sejmu v Rodokenski vasi;
1, 83, ko se je domu vrnil, izvršil se je nad njim ro-
98, 1, parski umor.

110, 1, **Samotna smrt.** 82-letno vžitkarico Marijo
119, 1, Groper v Dürnvellachu pri Zgornji Beli že
139, 1, par dni niso videli. Zdaj so siloma vrata odprli
156, 1, in jo našli mrtvo. Brzkone jo je zadela srčna
179, 1, kap.

202, 2, **Trideseta vojna napoved.** Nemška vojna
214, 2, napoved napram od Anglije podkupljeni Portu-
223, 2, galski je trideseta v tej strašni svetovni vojni.
235, 2, Prve vojne napovedi prinesel je mesec avgust
264, 2, 1914; nadaljne so nastopile pri vstopu Tur-
306, 2, čije v svetovno vojno oktobra 1914; potem pri
320, 2, nastopu Italije maja 1915 in Bolgarije 1915.
330, 2, Štiri države — Avstro-Ogrska, Nemčija, Turška
353, 2, in Bolgarska se borijo zdaj napram devetim dr-
601, 2, žavam. Tako da je skupaj trinajst borečih se
610, 2, držav.

1, 2, **Sladkorne karte za Štajersko** se bodo v
net odzmisli že v zadnji številki objavljene cesarske
so od naredbe v kratkem izdale. Za Štajersko je do-
pošiljalna sladkorna množina na eno kilo za
večinoma osebo in štiri tedne. Karte se bodo glasile na
Vsled eno kilo in štiri tedne ter bodo obsegale 8 od-
ov postrezkov po 1/4 kile. Obrtniki smejo oddajati slad-
kor h pijačam (kava, čaj, šokolada itd.) ter je-
dilam, to pa le v množini 3 doslej običajnih
sladkornih kock za eno osebo. Natančne določbe
izdala bode vsaka pristojna politična oblast.

1, 2, **Za vpeljavo prisiljenega cepljenja koz.** C.
k. deželni sanitetni svet za Štajersko izrekel se
je v svoji zadnji seji na predlog predsednika
dvornega svetnika profesorja dr. Jul. K r a t t e r
in njegovega namestnika predsednika zdravniške
zbornice dr. Albina Schö ne i c h e r ednoglasno
za postavno vpeljavo splošnega varstve-
nega cepljenja zoper koze po izku-
šenem vzorcu Nemčije. Prosil je obenem na-
mestništvo, da naj ta sklep ministerstvu za no-
tranje zadeve izroči.

1, 2, **Ljudski dohodek Avstro-Ogrske.** Generalni
direktor dr. Fr. Fellner, ki se peča že leta
sem z izračunanjem ljudskega dohodka na Av-
stro-Ogrskem, je o tem pred kratkim predaval.
Po njegovem računu imajo avstrijski na-
rodi dohodka 12,564 milijard, ogrski pa
6,741 milijard kron. Ljudsko premoženje
Avstrije ceni se od dr. Fellnerja na 84,73 mili-
narca: Poljski, Ogrske pa na 41,520 milijard.

1, 2, **Rudečkasti sneg** se je opazil na gori Schöckel
pri Gradcu. Rudečkasti peskovi primes k snegu
na 2000 prinesel je južni veter in so to naravno prikazen
na dvojni opazili.

1, 2, **Nepojasnjena smrt.** V „Bösenwinkel“ pri
membra 19 Marenbergu našli so mrtvega nekega in-
ž na južnem brenanega Italijana iz kraljevine. Mlčič je imel
gova vdo, v obrazu in na levem očesu rane; na
neprešlevi roki pa mu je bil en prst obgriznen. Pri-
je zdaj čela se je sodnijska preiskava.

1, 2, **Sedem izvršenih smrtnih obsodb na Polj-**
častniki skem. „Krakauer Zeitung“, uradno glasilo ces.
g. štev. in kr. trdnjavskega poveljništva objavlja sledeči
n! razglas c. in k. okrožnega poveljništva Nowa-
radomsk: „Razglas preke kot vojne sodnije.
S prekosodno obsodbo od 21. februarja 1916
bilo je zločina ropa (§ 483) oziroma posku-
šena ropa (§§ 15, 413) devet oseb
krivim spoznanih; od teh so bili Štefan Ga-
jewski, Józef Pjasecki, Józef Dudek,
Kazimir Stanisiz, Janecz Stanisiz, Kazimir

Malicki in Józef Kowalski na smrt na
vislicah, Franc Stanisiz na 20 let in
Anton Malolepszy na 16 let težke ter
poojstrene ječe obsojeni. Sodbo je pristojni
okrožni poveljnik še isti dan potrdil; ob 10.
uri je bila sodba razglašena, glede ječe takoj,
glede smrtne kazni pa ob 12. uri opoldne iz-
vršena“.

1, 2, **Seme za zelenjavo.** Centrala za krmilna
sredstva je po naročilu pojedelskega minister-
stva seme za zelenjavo in sicer špinačo, solato,
čebulo (luk), korenje, jedilno repo, karote, ko-
rabo, mangold, majaron in čebulice (Steckzwie-
bel) v inozemstvu nakupila in se ta semena na
veletrgovino oddajo. O tem so se vse tr-
govske zbornice obvestile, da veletržice s seme-
nom nato opozarjajo, da do najkasneje 20. t.
m. svojo potrebo centrali krmilnih sredstev,
Danaj L. Trattnerhof 1, naznanijo, ker se na
poznejša naročila ne bode oziralo. Pridelovalci
zelenjave si morajo svoja semena pri dosedanjih
dobaviteljih priskrbeti, kateri morajo seveda
zopet svojo potrebo čimhitreje pri veletržcu s
semenom naznaniti. Vsa ta naznanila se morajo
izvršiti z ozirom na pozni čas tako hitro kakor
mogoče, da se razvidi pregled čez celotno po-
trebo.

1, 2, **Štiri sinove v vojni.** En sin slaščičarja g.
Joh. Pelikan v Mariboru, v domačem hav-
bicnem regimentu kot feuerwerker služeči Ro-
man Pelikan bil je odlikovan s srebrnim
zastlužnim križcem s krono na traku hrabrostne
medalje. Poldrugo leto nahaja se že na bojišču.
Gosp. Pelikan ima skupno štiri sine v vojni,
od katerih služijo trije v domačem artiljerijskem
regimentu.

1, 2, **Bolgarski kralj in strojevodja.** Ko se je bol-
garski kralj iz Dunaja domu vrnil, morala se je
v ogrski postaji v Hegyes h a l o m lokomotiva
vlaka z vodo napolniti. Kralj je tedaj zapustil
svoj salonski voz in je poslal strojevodju ter
kurjaču vsakemu 50 kron. Železniški uradniki
rekli so strojevodji Szamary, da naj se gre
kralju zahvaliti. Szatmary se je podal, kakoršen
je ravno bil, ves oljnat in s črnimi rokami h
kralju pred salonski voz in se mu je za darilo
zahvalil. Kralj Ferdinand mu je podal roko in
je vprašal po njegovih družinskih razmerah; ko
je izvedel, da je strojevodja enega sina na bo-
jišču izgubil, izrazil mu je kralj svoje sožalje.
Kralj Ferdinand, ki — kakor znano — prav
rad sam kakšno lokomotivo vozi, zabaval se je
več kot četrte ure s strojevodjem.

1, 2, **Prepoved razpošiljanja sladkorja na Ogrsko**
in v Bosno-Hercegovino. Pošne urade se je po-
sebeno opozarjalo na odredbo, glasom katere je
razpošiljanje sladkorja na Ogrsko ali v Bosno
in Hercegovino strogo prepovedano. Ta prepoved
postala je že s 1. marcom veljavna. Poštni ura-
di se morajo te prepovedi najstrožje držati.

1, 2, **Izkopavanje kosti iz jam konjedercev.** Šta-
jersko namestništvo razglasa: Ker je vsled vojne
onemogočeno uvažanje umetnih grobov, ki bi vs-
bovale fosforno kislino, je naročeno vsem konje-
dercem, da morajo izkopati živalske kosti od
poginelih živalij, katere so zakopali v posebnih
za to določenih jamah. Le kosti živalij, ki so
poginile vsled vraničnega prisada, se ne smejo
poprej izkopati, dokler ne podeli tozadevnega
dovoljenja uradni živinozdravnik.

1, 2, **Imenovanje nadvojvode Eugena.** Vrhovnega
poveljnika južno-zapadne fronte, generalobersta
nadvojvode Eugena imenovala je univerza v
Innsbrucku za častnega doktorja, istotako tudi šefa
našega generalnega štaba, generalobersta Con-
rad von Hötendorfa.

1, 2, **Pirika.** (tudi perenka, pirnica, nem-
ško: Queckenwarzel) je plevel, ki vsebuje mnogo
kroba, gumija in sladkorja, ter daje izborno kr-
milo za konje, ki se posebno na Francoskem že
dolgo časa rabi. Ta plevel je za kmetovalca ve-
lika nadloga; kot krmilo pa vpliva tako kakor
oves in se tudi tako kakor oves poklada. Se-
veda mora biti preje osnažen, posušen in raz-
rezan. Najbolje je, če se pirnico dobro opere. Do-
bi se povsod, zlasti sedaj, ko se začne obdelo-
vanje polja. Pripravi se lahko s prav majhnim
trudom za živinsko krmo in opozarjamo vsled
tega kmetovalce na ta plevel.

1, 2, **Na sinah streljal.** Iz Budimpešte poročajo:
V okoliski vasi Erzebtfalva se je kmet
Fruka skregal s svojo sinah. V razburjenosti

je zagrabil revolver te je na sinah trikrat vstrelil.
Sinah je težko ranjena. V obupu nad svojim
zločinom se je Fruka potem sam ustrelil.

1, 2, **V nemški cesarski družini** se je vršila te
dni vojna poroka. V gradu Bellevue pri Berlinu
se je namreč pruski princ Joachim poročil s
princesinjo Marijo Augusto Anhaltsko.

1, 2, **Portugalska armada.** Nemški vojaški stro-
kovnjak major Morah t poroča, da je portu-
galska armada — ki šteje v mirnem času le
30.000 mož — močnejša nego se navadno sodi.
Po svojem novem brambnem zakonu bi štela
celo čet prve linije 225.000 mož, istotoliko re-
zerve in 180.000 mož črne vojske; skupaj torej
680.000 mož. V resnici pa reorganizacija armade
še ni izvedena. Zato zamore postaviti Portugals-
ka na bojišča k večjem 200.000 mož. Portu-
galska infanterija ima puške modela 1904, ka-
libra 65 mm. Artiljerija je precej moderna ali
majhna; ona šteje le 240 poljskih kanonov in
nekaj težkih baterij. Portugalska država je v
notranjem še jako neurejena. Prebivalcev ima
nad 6 milijonov, pa so večinoma v srcu proti
vojni.

1, 2, **Tramvajska nezgoda v Berlinu.** Pretekli pe-
tek trčila sta v Berlinu dva tramvajska voza
tako nesrečno, da je bilo 25 oseb težko ranje-
nih.

1, 2, **Železniška nesreča na Francoskem.** Pre-
teklo soboto ponoči sta vsled goste megle trčila
na progi Brest-Chartres osebni in pa to-
vorni vlak. Pri tej nesreči bilo je 7 oseb ubitih
60 pa več ali manj težko ranjenih.

1, 2, **Dr. Emil Pfersche** †. V Pragi je umrl
profesor nemške univerze dr. Emil Pfersche,
ki je bil svoj čas tudi pomembni politik in dr-
žavni poslanec.

1, 2, **Poojstrene kazni za navijanje cen.** „Reichs-
post“ izve, da se pečajo v prizadetih minister-
stvih z že pred nekaj časom nameravano spre-
membo kazenskih določb, ki se tičejo
od nas že opetovano označenih navijalcev
cen in oderuhov z življenjskimi
sredstvi. V vladnih krogih se je spoznalo,
da pri dosednji praksi zaželeni učinek ni na-
stopil. Upamo, da se bo vlada natančno pečala
s špekulacijskimi zbiralci in veleoderuhi.

1, 2, **Grozne posledice spolnih bolezni.** Na Danaju
so imeli te dni velikansko zborovanje glede ljud-
skega zdravja in povečanja ljudske moči. Pre-
daval je m. dr. vseučiliški profesor dr. Ude iz
Gradca, ki je razvil grozno sliko o razširjenju
sifilitike kot prave ljudske kuge. Najmanj
je razširjena ta bolezen pri delavcih, bolj pri
trgovcih, dijakih, oficirjih. V nekem posameznem
slučaju zamogla je neka posamezna prostitutka
tekem 8 tednov 11 študentom sifilitiko prenesti.
V velikih mestih je to naravnost grozno. V
Berlinu je vsaka 4. ali 5. oseba, ki se poroči,
sifilitična. Naravno, da ima vse to grozne posledice
za ljudski zavitek. 71 do 86% spolno bo-
lanih mater porodi mrtve otroke. Tako je pro-
stitutcija kriva pri nazadovanju rojstev. Glavni
vzroki prostitutcije (vlačugarstva) ne ležijo samo
v bedi, zapeljavanju, vzgoji in drugih socialnih
virih, nego v dedni degeneraciji. 70% vseh vla-
čug ima stariše-pijance. Alkohol dovaja tej bo-
lezni vedno nove žrtve... Ti podatki dajo pa-
metnemu človeku mnogo gradiva za razmišlje-
vanje. In vlada bi morala v prvi vesti nastopiti;
kajti po svetovni vojni treba bode v vsakem
slučaju zgraditi novo, močno, zdravo Avstrijo!

1, 2, **Potres.** V Poli se je v nedeljo jutraj ob
4. uri 24 minut 12 sekund močni krajevni
potres opazil, ki je nastopil z valovitim zibanjem
zemlje. Glasom poročil potresnih zavodov bilo
je središče potresa v okolici Sinja v Dalma-
ciji, kjer se je ravno tako kakor v Cirkvenici
nekaj škode povzročilo. Čutilo pa se je potres
tudi v Trstu, v celi Hrvatski in Slavoni-
ji. Prav močno se je čutil potres tudi v
Ljubljani; tamošnji zavod poroča, da se na-
haja središče tega potresa brzkone v Jadranskem
morju, kakih 100 kilometrov od Pole oddaljeno.
Čutilo se je potres tudi v naših krajih, zlasti v
Ptuj, Maribor, Celju, Judendorfu,
Celovcu, Zagrebu in Serajevu.

1, 2, **Umrla je najpomembnejša nemška pisateljica**
Freifrau v. Ebner-Eschenbach v 86. letu
svoje starosti.

1, 2, **Proti tistim, ki skrivajo sladkor.** Iz Gradca
se poroča: V zadnjih dnevih nastopivše pomanj-

kanje sladkorja je opravičilo šum, da, nekateri posamezni trgovci nalašč blago nazaj držijo, ker ga hočejo shraniti za čas, ko bi cene zopet poskočile. Vseled tega je oblast dne 8. t. m. pri raznih trgovcih opustila vprašati, je-li imajo sladkor za prodati. Seveda je napravila ta poskus prikrito, tako da dotičniki niso nič slutili. Pri trgovcih, pri katerih se na ta dan ni dobilo sladkorja, napravila je oblast drugi dan presenetljivo hišno preiskavo. V celi vrsti slučajev se je res našlo zalogo sladkorja. Vsi na ta način zasačeni trgovci bili so državni pravdniki v naznanjeni.

Občinski svet v Ptuj imel je preteklo soboto javno sejo. Na tej seji se je prečitalo tudi pismo, katerega je dobil naš župan g. Jos. Ornič od neke nabujkane osebe in v katerem se je gozilo, da se bode mesto Ptuj, županovo hišo in poslopje glavarstva zažgalo ter uničilo z bombami. V seji se je prečitalo nadalje članek „Neumnost in zloba“, ki ga je kot nekaj odgovor objavil „Štajerc“ v svoji zadnji številki. Občinski svet se je tudi postavil na isto stališče. Ne gre se tukaj za eno posamezno osebo, ki v svoji neumni zlobi pisari morilska pisma. Gre se za razširjenost starega sovraštva proti nemškemu mestu Ptuj in proti cesarski oblasti. Zaradi tega je mestni zastop sklenil, odstopiti zadevo ces. kr. štajerski namestniji, in jo prositi, da naj ona na primerni način ljudstvo poduči ter tudi na veleč. knezoškofijski ordinarijat v Mariboru vpliva, da to z njemu podloženimi činitelji razširi pravo razumevanje postav, cesarskih naredb itd. med ljudstvom. Z resno voljo merodajnih činiteljev bi se kmalu vsako bujskarijo vstavilo in nevednosti ter zlobe bi bilo konec.

Železniška nezgoda. Iz Beljaka se poroča: Dne 8. t. m. je jutrajni osebni vlak št. 817 z nekoliko zamude zapustil Beljak. Predno je dospel v prihodnjo postajo (Gammern) skočil je vlak iz doslej neznanega vzroka na odprti progi iz tira. Skoraj vsi vozovi bili so vrženi iz tira. K sreči je bilo le kakih 40 oseb v vlakcu, ki so bile seveda močno pretresene. Kmalu je dospel pomožni vlak iz Beljaka in prinesel potnike, med katerimi se je nahajalo tudi nekaj lahko ranjenih, zopet nazaj na glavni kolodvor. Delavci in ruski vjetniki so zaneseno progo v par urah zopet prosto napravili. Škoda na materialu je prav velika.

Tečaj za pridelovanje zelenjave. Deželna sadjarja in vinogradniška šola v Mariboru priredi dne 17. in 18. aprila brezplačni tečaj za pridelovanje zelenjave, katerega se zamorejo moški, ženske in dekleta udeležiti. Opozorjamo na tozadevni inzerat v današnji številki „Štajerca“.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 18. marca v Vidmu*, okr. Brežice; v Brucku p. Lafnitz*, okr. Friedberg; v Gamsu**, okr. St. Gallen; na Ptujski Gori*; v Wolfsebergu**, okr. Wilden; v Schremsu*, okr. Frohnleiten; v Brežicah (svinjski sejem); v Slovenjem Gradcu*.

Dne 19. marca v Svičini, okr. Maribor; na Ptujski gori; v Predlitzu, okr. Murau.

Dne 20. marca v Schwanbergu**, okraj Deutschlandsberg; v Ljubnem**, okr. Gornji grad; v Studencih*, okr. Maribor; pri Sv. Barbari v Halozah**, okr. Ptuj; v Arvežu; v Oplotnici**, okr. Konjice; v Šmarju pri Jelšah**; v Zibiki*, okr. Šmarje pri Jelšah; v Stiwillu*, okr. Graška Okolica; pri Sv. Florijanu**, okraj Deutschlandsberg; v Miesenbachu*, okr. Birkfeld; v St. Janžu pri Herbersteinnu, okr. Hartberg; v Lebingu*, okr. Hartberg; v Poličanah*, okraj Slovenska Bistrica; v Ilzu**, okr. Fürstenfeld.

Dne 21. marca v Žigartakem vrhu**, okr. Sevnica; v Radgoni*, v Rogatcu**, pri St. Joderti*, okr. Laško; v Pernon, okr. Celje; v Ormožu (svinjski sejem); v Müllem*, okr. Neumarkt; v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 22. marca v Mariboru*; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 23. marca v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 24. marca v Vitanju*, okr. Konjice; v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Prve setve v vrtu.

Kakor hitro izginje na solnčnatem domačem vrtu sneg in zemlja ni več zmrla, bi se naj začelo s prvimi prostimi setvami na prosi zemlji, da se kolikor mogoče izrabi pomladanska solnčna toplota.

Rastline, ki se jih reže in trga, se navadno najprej nasejejo ob domačem zidu, da se v vrtu že lahko dobi v aprilu prvo svežo solato.

Mrkve (karote), najbolj kratke naglo rastoče vrste se posejejo ravnotako kakor hitro mogoče, da imamo ob času prvega graha, to je koncem maja in začetkom junija okusne in redline mrkve. Mlad grah in mrkva dajo mešane kakor znano izredno okusno in izdatno prikuho h krompirju in lahko pri njih popolnoma pogrešmo drago meso.

Mrkve se lahko nasejejo z najboljšim vspehom med drobnimi solato. Ko se ta poreže, se na njenem mestu počasi rastoče mrkve lahko prav dobro razvijajo in izrabijo zemljo najbolje.

Grah se spravi v zemljo tudi kolikor mogoče začasno. On pa celo proti poznejšemu mrazu ali slabemu vremenu ni prav nič občutljiv.

Oton Brüdners,

strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Pospeševanje setve maka in lana.

Izključenje naše monarhije od svetovnega prometa je zlasti pri izdelkih, ki se jih je v normalnih časih v večji množini iz inozemstva dobivalo, vodilo k pomankanju, ki se mora v interesu splošnosti odpraviti. K takim pridelki spadajo v prvi vrsti rastlinske maslobočne snovi in pri pridobitvi teh snovi zaostali preni ostanki. Po natančnih, v poljedelskem ministerstvu se vršičih pogajanjih se je dognalo, da se mora pod sedanjimi razmerami na pridelovanje maka in lana veliko važnost polagati. Sporazumno s poljedelskim ministerstvom je avstrijska centrala za olje in maslobo v propagiranje pridelovanja maka in lana razposlala oklice na kmetovalce. V teh oklicih opozarja centrala najprej na dobičke, ki jih ima splošnost in vsak posamezni kmetovalec od tega pridelovanja ter sporoča potem pogoje, s katerimi bi letos žeto laneno in makovo seme prevzela. Za praktičnega kmetovalca najvažnejša določba je obveznost centrala za olje in maslobo, da prevzame ji do 31. oktobra t. l. ponujene množine makovega semena po ceni 150 kron za met. cent. V jamstvo te obveznosti položi centrala pri avstro-ogrski banki 5 milijonov kron, čez katere zamore v potrebi poljedelsko ministerstvo razpolagati. Tudi daje centrala kmetovalcem predplačke (Vorschuss) proti 5%-nemu obrestovanju, oziroma oddati kmetom, ki res nimajo makovega semena, potrebno seme proti plačilu 150 kron za met. cent. Na tej podlagi napravi centrala tudi pogodbe. Od kmetov pridelano laneno seme namerava centrala po 100 kron za met. cent. prevzeti. Tudi glede tega semena je centrala pripravljena, napraviti pogodbe.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 16. marca. Uradno se poroča:

Rusko bojišče. Pri armadi Pflanzler-Baltin in Böhm-Ermolli na obeh straneh povišani art. ogenj. Severno-vzhodno Kozlowa ob Strypi zavrnile so naše čete ruske sunke.

Italj. bojišče. Napadalno delovanje Italijanov ob Sočini fronti je bilo včeraj slabše. Dva poskusa močnih sil, proti Podgori prodreti, bila sta z art. ognjem preprečena. Na severni strani Monte St. Michele bil je en sovražni napad krvavo zavrnjen. Topovski boji trajali so mnogokrat tudi čez noč. Tudi ob koroški fronti traja artil. ogenj v Sela-oddelku naprej.

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 16. marca. Štajerski B.) Uradno se poroča: Zapadno bojišče. V drijji zlasti ob morju so postali boji ljutejši. V Champagni vili so Francozi po močni art. pravi popolnoma brezuspešni pade na našo postojanko južno St. Souplet in zapadno ceste Py-Sousin, ki so nas malo, smo poleg tega 2 oficirja in neranjenih Francozov in 2 strojni puški. — Južno od deraspacha vsilile so naše po vplivnem obstreljevanju vrazne jarke; uničile so obravne naprave in prinesli nekaj v plena nazaj. — V zračnem bilo eno franc. letalo sestreljeni letalci so zgoreli. Sovražni ponovili so danes napad na bolnišnice v Labry. Prvi napad je bil zgodil v noči na 13. t. jaške škode ni.

Rusko bojišče. Patroboji na raznih točkah fronte.

Proti zatajitvi zalog.

Ker se še vedno o temu toži, da se ne zaloge na življenskih sredstvih in neobhodno potrebnih predmetih v svrhu navijanja cen ali iz drugih razlogov zatajajo nazaj držji, kar otežuje skrb civilnega prebivalstva in armade, je c. k. štajerska namestnija velje ces. in kr. komanda južno-zapadne sledeč razglas:

„Na povelje c. in kr. komanda južno-zapadne fronte od 24. februarja 1916, šteje se razglaš:

Vsako zatajenje ali zadrževanje naznanitve dolžnih ali oddaji predpisanih na žitju, stroju in mlinskih in drugih predmetov, ki je najstrožje prepovedano. Isto neobhodno potrebnih predmetov, za katere naznanilo dolžnost od slučaja do slučaja piše. Napraviti se hoče popisovanje log in stroge revizije. Prebivalci svari, da naj nadalje ne zataji in ne nenaznanjene ali neodane zaloge. To post bi bilo ednako izdajstvu domovine in brezobzirno kaznovano. Poleg njih glob do 20.000 kron se bode ob izreko zapor do enega leta; doti, čestolope pa bodo zapadle. Pri obrtnikih brez milosti izgubo obrtne pravilno reklo; vsak tak slučaj se bode objavil. Obrtniki, ki se branijo oddati neobhodno potrebne predmetov kupcem — če se gre potem za stalne izbore ali ne — bodejo kaznovani z globo do 200 K, z izgubo obrtne pravilne, pod gotovimi razmerami tudi z zapornimi do 6 mesecev.

Vsaka, čez tekočo lastno potrebo idom bava neobhodno potrebnih predmetov — ranje zalog je prepovedana; ona si kakor sejemskemu stanju, oteži zlasti pri bo ubogega prebivalstva, oslabi v gospodarskem boju in okrepča naše soviti nevtemeljeni nakupi iz strahu se čiti kot strahopetnost in domovini ravnanje.

Prebivalstvo se v lastnem interesu opda naj se tega razglaš natančno Gospodarski boj, ki so ga nam vsilili vrazniki, zahteva odločno, da se poleg na frontah vso zaledje s svojimi sredstvi poštvalnostjo sobori!